

PÄÄKIRJOITUS

Pääkirjoitus

Ilona Kemppainen

Anna Ilona Rajala

Olemme eläneet puolitoista vuotta kuoleman varjon maailmassa. Sen toteaminen ei ole uutinen kellekään, eikä meilläkään ole siitä vielä ratkaisevan uutta sanottavaa. Kuoleman varjo painaa meitä, vaikka useimmille sen vaikutukset ovat välillisiä. Ei pääse, ei pysty, ei ehdi, ei anneta. Ei jaksaa, ei malta. Mieliala on alhaalla niilläkin, joita suru ei ole suoraan koskettanut.

Koska tämä päättyy? Yksilön suruprosessista on sanottu, että se kestää akuuttina parisen vuotta. Reippaimmat tietysti uskovat ahkeroivansa sen vuodessakin, mutta elämää ei voi nopeuttaa. Maailmanlaajuisista kriiseistä ei voi sanoa muuta kuin että seuraamme tilannetta. Ja se tuntuu kaikessa elämisessä, koska tämä kriisi ei ole sota kaukana tai nälänhätä muualla. Ja kuitenkin se on usein lähes näkymätön.

Thanatoksen vuoden ensimmäisen numeron ilmestyminen elokuussa aiotun kesäkuun sijasta liittyy tähän, vaikka toimituksen henkilökohtaiset viat ja puutteet varmasti nekin näyttelevät osaansa. Toisen päätoimittajan sukunimen vaihtuminen takaisin aiempaan on myös osa ilmiökokonaisuutta. Vanhat asiat eivät aina enää toimi. Yhteiset kriisit voivat tuntua yksilötasolla hyvin eri tavoin. Harva jaksaa enää hehkuttaa sitä, kuinka korona on tuonut elämään rauhoittumista ja näkemystä. Monen pinna alkaa olla loppuun palanut useaan kertaan.

Saimme päätoimitusprosessin loppumetreille korvaamatonta apua Timo Uotiselta. Yhteisvoimin tämäkin numero näkee vihdoinkin päivänvalon. Tässä vaiheessa voimme myös paljastaa, että meillä on valmisteilla muutama Thanatoksen kehittämiseen liittyvä projekti. Laitamme lähiaikoina vireille hakemuksen liittää Thanatos kansainväliseen Directory of Open Access Journals -tietokantaan. Lisäksi suunnittelemme lehden siirtoa Tieteellisten seurain valtuuskunnan ylläpitämälle tiedelehtien journal.fi-alustalle lähivuosina. Näistä projekteista pystymme toivottavasti kertomaan lisää niiden edetessä toteutusvaiheeseen.

Tämän numeron ensimmäinen artikkeli käsittelee äideille tarjottua tukea sikiöperustaisessa raskaudenkeskeytysprosessissa. **Piia Jokinen** ja **Anna Liisa Aho** tarkastelevat artikkelissaan kyselyaineistoon perustuen äitien saamaa tukea eri toimijoilta, kuten puolisoiltaan, läheisiltään, työyhteisöiltään, vertaisiltaan, ammattilaisilta, hoitohenkilökunnalta, sairaalapastoreilta, neuvola-ammattilaisilta sekä mielenterveyden ammattilaisilta. Tutkimus osoittaa, että äideille tulisi tarjota riittävästi muun muassa tiedollista tukea, psyykkistä tukea ja vertaistukea. Myös yhdenmukaisen moniammatillisen ja asiantuntevan hoitoprosessin turvaaminen on tärkeää.

Rimma Erkon essee käsittelee inkeriläistä ”Sodankuvaus”-runoa groteskin ruumiillisuuden ja traumaattisen naurun kautta. Erkon essee toimii keskustelunavauksena ”Sodankuvaus”-runon esittämään sodanvastaisuuteen etenkin runon naisten näkökulmasta. **Suvi Ronkaisen** seminaariraportti jäsentää alkuvuonna 2021 järjestetyjen lääkäripäivien luento- ja keskustelukokonaisuutta, joka käsitteli palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa. Ronkainen ottaa ulkopuolisen kuunteijan roolin ja tarkastelee muun muassa käydyin keskustelun tapaa merkityksellistää elämän ja kuoleman rajoja. Thanatoksen toimituskunta onnittelee tuoreita tohtoreita, **Heidi Kososta** ja **Maija Buttersia**. Molempien lektiöt julkaistaan numeron päätteeksi.